

Forslag

til

Lov om udførelse af jordbundsanalyser.

Fremsat den 7. februar 1963 af *landbrugsministeren*.

§ 1. Erhvervsmæssig udførelse af jordbundsanalyser må kun finde sted efter en af landbrugsministeren meddelt autorisation.

Stk. 2. Autorisationer meddeles efter ansøgning til personer, der overfor tilsynet, jfr. § 7, godtgør, at de er i besiddelse af de kundskaber, der er fornødne.

Stk. 3. Autorisationen kan begrænses til foretagelse af visse analyser.

§ 2. De i § 1, stk. 1, omhandlede analyser må kun foretages i lokaler og under anvendelse af apparatur, der er godkendt af landbrugsministeriet som egnede til analysernes foretagelse.

§ 3. På laboratorierne må der kun udføres analyser af jordprøver, som er indsendt af en under landbrugs- eller havebrugsorganisationerne ansat konsulent eller af ejeren eller brugeren af den ejendom, hvorfra prøverne hidrører. Meddelelse om analyseresultatet skal ske direkte til den, som har indsendt prøven.

§ 4. Forskrifter for laboratoriernes udførelse af jordbundsanalyser samt maksimaltakster herfor fastsættes af landbrugsministeren.

§ 5. Apparatur, der er beregnet til analysering af jordprøver udenfor et laboratorium, må kun forhandles efter tilladelse af landbrugsministeren.

§ 6. Den, der har autorisation efter § 1, og hvis laboratorium er godkendt efter § 2, kan benytte en af landbrugsministeren

godkendt betegnelse for laboratorier af denne art, hvori ordet „statsautoriseret“ indgår.

Stk. 2. Denne betegnelse må ikke benyttes af andre.

Stk. 3. Intet laboratorium må benytte anden betegnelse, hvori ordet „statsautoriseret“ eller ord som „statsanerkendt“, „autoriseret“ eller lignende indgår, medmindre dette har hjemmel i den øvrige lovgivning.

§ 7. Laboratorierne er underkastet tilsyn efter nærmere af landbrugsministeren fastsatte regler.

Stk. 2. Ved lovens administration bistås landbrugsministeren af et tilsynsudvalg, der består af professoren i agrikulturnkemi ved Den kgl. Veterinær- og Landbohøjskole, forstanderen for statens planteavlslaboratorium, af 4 henholdsvis af De samvirkende danske landboforeninger, De samvirkende danske husmandsforeninger, Almindelig dansk gartnerforening og Det danske Hedeselskab udpegede medlemmer samt 1 af de med autorisation forsynede laboratorier valgt medlem.

Stk. 3. De af landbrugsministeren efter indstilling af tilsynsudvalget udpegede tilsynsførende kan kræve sig meddelt alle for tilsynets udøvelse fornødne oplysninger og kan fra laboratorierne medtage undersøgte jordprøver til kontrolanalyse.

Stk. 4. Landbrugsministeren kan pålægge laboratoriernes indehavere at betale afgifter til dækning af de udgifter, der er forbundet med tilsynet. Afgifterne kan inddrives ved udpantning.

Landbrugsmin. j. nr. L. J. 1963 nr. 346.

48 Fremsatte lovforslag (undt. finans- og tillægsbev.lovforslag).

§ 8. Overtrædelse af § 2, § 3 og § 5 eller § 6, stk. 2 og 3, straffes med bøde.

Stk. 2. På samme måde straffes den, der undlader at meddele oplysninger, som er afkrævet ham i henhold til § 7, stk. 3. Afgiver han urigtige eller vildledende oplysninger, straffes han med bøde, medmindre strengere straf er forskyldt efter den øvrige lovgivning.

Stk. 3. I forskrifter, der udstedes i medfør af loven kan der fastsættes straf af bøde for overtrædelse af bestemmelser i forskrifterne.

Stk. 4. Er en overtrædelse begået af et aktieselskab eller lignende, kan der pålægges selskabet som sådant bødeansvar.

§ 9. Denne lov gælder ikke for Færøerne og Grønland.

Bemærkninger til lovforslaget.

Efter indstilling fra De samvirkende danske landboforeninger og De samvirkende danske husmandsforeninger nedsatte landbrugsministeriet den 1. marts 1957 et udvalg med den opgave at fremsætte forslag til en ordning, der tilsigter, at der ved analysering af jordprøver opnås sammenfaldende resultater og til dette formål at søge udarbejdet nøjagtige detaljerede arbejdsforskrifter for de almindeligst anvendte analysemetoder samt at overveje og foreslå en ordning, der tager sigte på at konstatere, hvorvidt det tilstræbte formål opnås. Resultatet af udvalgets arbejde foreligger i en af udvalget afgivet betænkning af 11. januar 1962, der bl. a. indeholder et forslag til lov om udførelse af jordbundsanalyser, der har dannet grundlag for nærværende lovforslag. Når man fra landbrugsorganisationernes side ønsker regulerende foranstaltninger indført på det heromhandlede område skyldes det, at disse analyser, der skal tjene som vejledning for landbruget ved anvendelse og fordeling af gødnings- og kalkningsmidler har overordentlig økonomisk betydning for den enkelte landmand, idet en i tillid til en forkert analyse foretaget behandling vil kunne bevirke, at denne er nytteløs eller endog skadelig for jorden i en ikke ringe fremtid. Dertil kommer at der årligt udtages et betydeligt antal jordprøver, og det således er store beløb, der ofres til dette formål, hvorfor man i så vidt omfang som muligt ønsker sikkerhed for, at det er de rigtige analyseresultater man får. Oprindeligt blev den slags analyser her i landet kun foretaget på Statens planteavlslaboratorium, men de udføres nu i stigende omfang i erhvervsmæssigt øjemed af en række private firmaer, hvis analyseresultaters rigtighed i for mange tilfælde må betvivles. Efter den bestående ordning har enhver lov til at udføre jordbundsanalyser i erhvervsmæssigt øjemed, og der foreligger derfor fare for misbrug, som det vil

være meget vanskeligt at gardere sig imod. For at opnå det tilsigtede formål har man ment at burde kræve autorisation af de personer, der erhvervsmæssigt udfører jordbundsanalyser, således at man kan sikre sig, at disse er i besiddelse af de til analysernes udførelse fornødne kundskaber, og at de råder over de nødvendige lokaler og apparatur. Enhver, der opfylder betingelserne, vil kunne autoriseres, og for at lette adgangen hertil vil autorisationen kunne begrænses til udførelse af de mere almindeligt forekommende analyser, der ikke kræver det til visse særlige analysers foretagelse fornødne kostbare laboratorieudstyr m. v. For at opnå overensstemmende analyseresultater har man ment, at landbrugsministeren bør fastsætte analyseforskrifter for det heromhandlede område, hvorved bemærkes, at sådanne er udarbejdet af det foranævnte udvalg og vedlagt dets betænkning som bilag I. Samlingen af analyseforskrifter indledes med en beskrivelse af de fremgangsmåder, der skal følges ved udtagning af jordprøver til analyse m. v. Forskrifterne omfatter 21 forskellige metoder til analysering af jordprøver med henblik på karakterisering af deres kemiske egenskaber. Flere af metoderne har under udvalgets arbejde været genstand for efterprøvning på statens planttavlslaboratorium, Det danske hedeselskabs laboratorium samt Den kgl. Veterinær- og Landbohøjskoles agrikulturkemiske laboratorium. Samlingen af analyseforskrifter afsluttes med en kort oversigt over de ved opgivelsen af analyseresultaterne benyttede symboler og deres betydning. Samlingen er forsynet med et tillæg vedrørende specielle analysemetoder for gartnerijorder. Dette skyldes et specielt ønske fra Almindelig dansk gartnerforening, idet gartnerierhvervet, foruden de gængse jordbundsanalyser, der normalt udføres med års mellemrum, nu med fordel i stor og stadig stigende udstrækning benyt-

ter sig af en del noget simplificerede analyser, der må foretages med 1-3 ugers mellemrum, til såkaldt kulturkontrol.

Vedrørende de enkelte paragraffer i forslaget bemærkes følgende:

Til § 1.

Hensigten med disse bestemmelser er at sikre, at jordbundsanalyser, der benyttes som vejledning for kalk- og gødningstilførsel, udføres af personer, der har de fornødne kundskaber i så henseende. For at lette adgangen til autorisation vil en sådan kunne begrænses til at omfatte de mere almindeligt forekommende analyser.

Til § 2.

Bestemmelsen har til formål at sikre, at laboratorierne er forsvarligt udstyrede, således at der i videst muligt omfang kan opnås sammenfaldende analyseresultater.

Til § 3.

Bestemmelsen er begrundet i ønsket om at forhindre urigtig fortolkning og dermed misbrug af analyseresultater fra ikke uvildige personers side.

Til § 4.

For at opnå overensstemmende analyseresultater samt for at beskytte analyserekvirenterne mod mulige indbyrdes prisaftaler blandt de autoriserede laboratorier har man ment, at landbrugsministeren bør fastsætte de i bestemmelsen omhandlede forskrifter og takster.

Til § 5.

Baggrunden for bestemmelsen er, at forskelligt billigt, lidet hensigtsmæssigt apparatur til jordbundsanalyser er blevet udbudt til salg, og at analyseresultater opnået med sådant apparatur kan blive helt misvisende.

Til § 6.

Bestemmelsen er begrundet i ønsket om, at de autoriserede laboratorier i henvendelser til offentligheden står som særlig kvalificerede til at foretage

jordbundsanalyser på lignende måde, som det er tilfældet med de laboratorier, der er autoriserede i henhold til lov nr. 75 af 23. marts 1932 om kontrol med kemiske undersøgelser af mejeriprodukter, lov nr. 92 af 16. marts 1962 om handel med gødning og grundforbedringsmidler og lov nr. 43 af 16. marts 1962 om handel med foderstoffer.

Til § 7.

For at sikre at lovens bestemmelser overholdes, anser man det for nødvendigt at etablere et tilsyn.

Tilsynets opgave er at medvirke ved lovens administration i almindelighed, derunder at afgive udtalelse om autorisationsansøgninger og at påse at betingelserne for de meddelte autorisationer og tilladelser fortsat er til stede. Det løbende tilsyn tænkes udført ved en særlig sagkyndig, der er udpeget af landbrugsministeriet efter indstilling fra tilsynsudvalget.

Udgifterne ved tilsynets opretholdelse påregnes at kunne afholdes af de afgifter, der vil blive pålagt de autoriserede laboratorier.

Til § 8.

Når der ikke ved § 8 er fastsat nogen straffebestemmelse vedrørende overtrædelse af lovforslagets 1, stk. 1, skyldes det, at dette forhold er omfattet af bestemmelsen i § 131 i Borgerlig straffelov nr. 126 af 15. april 1930.

Såfremt overtrædelsen begrundes en nærliggende fare for misbrug af stillingen, vil der, i forbindelse med en eventuel straffesag for overtrædelse af de af forslaget omhandlede forhold, i medfør af § 79, stk. 1, i Borgerlig straffelov nr. 126 af 15. april 1930, jfr. lov nr. 286 af 18. juni 1951, kunne ske fradømmelse af retten til udøvelse af den heromhandlede virksomhed.

Efter samme lovs § 79, stk. 2, kan retten under behandlingen af den i § 79, stk. 1, nævnte sag ved kendelse udelukke den pågældende fra at udøve virksomheden, indtil sagen er endeligt afgjort. I dommen kan det bestemmes, at anke ikke har opsættende virkning.